

Natuurwaardenonderzoek bestemmingsplan Buiksloterweg

Gemeente Amsterdam
Dienst Ruimtelijke Ordening

Beleidsteam Stad

Juli 2013

Inhoud

1. Samenvatting en conclusies	3
2. Inleiding.....	4
4. Beschrijving van het gebied en inventarisatie.....	6
5. Analyse van de effecten op flora en fauna.....	7
6. Consequenties natuurwetgeving en ontheffing Flora- en faunawet.....	8
7. Conclusies	11

1. Samenvatting en conclusies

Voor de locatie Buiksloterweg 34-37 wordt een bestemmingsplan opgesteld om op een braakliggend terrein de bouw van vijf woningen mogelijk te maken

In dit natuurwaardenonderzoek is nagegaan wat de consequenties vanuit de natuurwetgeving voor het plan zijn. De conclusies zijn dat de natuurwaarden in het plangebied beperkt zijn. Het betreft een zeer kleine oppervlakte braakliggend terrein tussen de huizenrijen in.

De kavel grenst wel direct aan een natuurlijk ingericht parkje, het Laanwegkwartier. Naar verwachting zal het effect op dit park gering zijn.

Er komen door Flora- en faunawet beschermde soorten voor. Dit zijn algemene tuinvogels in de struiken en bomen aan de rand van het terrein. Het is mogelijk dat er een egel wordt aangetroffen. De grote kaardenbol is een beschermde plantensoort die op het noordelijke deel van het plangebied groeit.

Voor de verwachte broedvogels geldt dat de nesten alleen gedurende de broedperiode beschermd zijn. Het groen op de locatie moet dus buiten de broedperiode van vogels worden verwijderd. Voor de egel en de grote kaardenbol geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Een ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft voor deze soorten dus niet te worden aangevraagd.

Wel geldt de zorgplicht van de Flora- en faunawet. Dat betekent dat er zorgvuldig met aanwezige soorten moet worden omgegaan.

Fig.1 Locatie van de geplande uitbreidingen

2. Inleiding

Het project

Het bestemmingsplan wordt aangepast om de bouw van vijf woningen in een dijklint mogelijk te maken.

Werkwijze

Dit natuurwaardenonderzoek behandelt eerst de wettelijke- en beleidskaders. Daarna volgt een beschrijving van het plangebied en de omliggende gebieden, met een inventarisatie van de soorten die er voorkomen dan wel verwacht kunnen worden. Vervolgens worden de mogelijke effecten van ingrepen op de aanwezige gebieden en soorten beschreven. Tenslotte wordt beoordeeld of er compenserende maatregelen nodig zijn of een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en onder welke voorwaarden een ontheffing naar alle waarschijnlijkheid verkregen kan worden. Het plangebied is op 2 juli 2013 bezocht.

Eerder onderzoek

Gegevens over het voorkomen van soorten worden sinds 1990 bijgehouden in de 'Ecologische Atlas Amsterdam'. De grotere groengebieden worden regelmatig geïnventariseerd, ook in de directe omgeving van de Gemeente Amsterdam. De soortgroepen waarvan de gegevens worden bijgehouden zijn: zoogdieren; broedvogels; reptielen; amfibieën; vissen; kreeftachtigen; dagvlinders; sprinkhanen; krekels en libellen. Locaties van roepende rugstreeppadden worden elk jaar in kaart gebracht. In 2004 en 2005 zijn alle kolonies huismussen in de openbare ruimte van Amsterdam geïnventariseerd. Verder is er gebruik gemaakt van het gegevensbestand van de NDFF (Nationale databank Flora en fauna).

Fig.2 Grasland met ruigte en leegstaande, dichtgetimmerde aangrenzende woning

3. Kaders

Wettelijke kaders	
Natuurbeschermingswet (1998) - Natura-2000 (Gebiedsbescherming)	Onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) zijn gebieden aangewezen die onderdeel uitmaken van de Europese ecologische hoofdstructuur, de Natura 2000 gebieden genaamd. Indien een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt in of in de nabijheid van een Natura 2000 gebied moet worden onderzocht of de ontwikkeling de kwaliteit van het gebied kan verslechteren of verstoren. Indien het bestemmingsplan de kwaliteit van een Natura 2000 gebied kan verslechteren of verstoren dient er een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd.
Flora- en faunawet en gedragscode (soortbescherming)	In april 2002 is de Flora- en faunawet (Ffwet) van kracht geworden. Op grond van deze wet zijn vrijwel alle in het wild en van nature in Nederland voorkomende dieren, beschermd. De Ffwet bevat verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hollen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. Bij vrijwel alle ingrepen moet met door Flora- en faunawet beschermde soorten rekening worden gehouden. De beschermde soorten zijn met behulp van tabellen onderverdeeld in verschillende niveaus van bescherming. In Amsterdam is er sinds 2009 een gedragscode Flora- en faunawet voor het zorgvuldig handelen bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud. De gedragscode is van toepassing op alle plannen en projecten die in opdracht van of door de gemeente Amsterdam worden voorbereid en uitgevoerd. Met deze gedragscode is een ontheffingsaanvraag voor een aantal soorten niet nodig.
Beleidskaders	
Ecologische Hoofdstructuur (landelijk en provinciaal beleid)	Voor heel Nederland zijn natuurgebieden met verbindingszones vastgelegd. Dit noemen we de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een belangrijk middel om de hoofddoelstelling van het natuurbeleid te bereiken: natuur en landschap behouden, versterken en ontwikkelen, als essentiële bijdrage aan een leefbaar Nederland en een duurzame samenleving. De EHS moet er onder meer toe bijdragen dat afspraken over het behoud en het herstel van biodiversiteit worden nagekomen. Na realisatie is de structuur uiteindelijk grensoverschrijdend, zodat diersoorten zich vrij kunnen bewegen en vermengen over Europa. Bij kwantitatieve of kwalitatieve aantasting van de EHS dient gecompenseerd te worden volgens in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgelegde regels.
Rode lijstsoorten (landelijk beleid)	Eens per tien jaar worden er Rode lijsten opgesteld. Hierop komen soorten die om verschillende redenen sterk in aantal achteruitgaan. Voor het Ministerie van LNV zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Het Ministerie stimuleert dat bij bescherming en beheer van gebieden rekening wordt gehouden met de Rode-lijst-soorten, en dat zo nodig en zo mogelijk aanvullende soortgerichte maatregelen zullen worden genomen.
Hoofdgroenstructuur (Amsterdams beleid)	In de structuurvisie van Amsterdam 2040 (vastgesteld in 2011) is de hoofdgroenstructuur opgenomen. Voor functiewijzigingen, die buiten de vastgelegde kaders vallen moet advies worden gevraagd aan de Technische Advies Commissie Hoofdgroenstructuur. Eventuele wijzigingen kunnen aan de Gemeenteraad worden voorgelegd.
Ecologische structuur (Amsterdams beleid)	Een uitwerking van de "Structuurvisie 2040" is een ecologische visie. Deze is in juli 2012 door de Gemeenteraad vastgesteld. De bijbehorende kaart laat de ecologische structuur zien, zoals die door dieren wordt gebruikt. In de structuur is een aantal knelpunten onderkend. De ambitie is om deze barrières voor dieren weg te nemen. Het uitgangspunt van het beleid is dat plannen niet mogen leiden tot verzwakking van de ecologische structuur die in deze visie staat omschreven, bijvoorbeeld doordat er extra barrières ontstaan.
Groenstructuur van stadsdeel Amsterdam-Noord Natuureffectrapportage stadsdeel Amsterdam-Noord Ontwikkelingsplan natuur in de stad Amsterdam-Noord (Beleidskader stadsdeel Amsterdam-Noord)	Stadsdeel Amsterdam-Noord heeft in een aantal nota's haar ambitie met betrekking tot groen en groenstructuur in het stadsdeel vastgelegd. Het streven van het stadsdeel om het aanwezige groen zoveel als mogelijk te behouden en de (natuur-)kwaliteit van het groen te vergroten.

4. Beschrijving van het gebied en inventarisatie

Omgeving plangebied

Het plangebied ligt in het stadsdeel Amsterdam-Noord, nabij het Noordhollandsch Kanaal. Iets naar het zuiden bevindt zich de pontsteiger aan het IJ. Achter de kavel loopt een groenstrook die bekend staat onder de naam Laanwegkwartier. Deze groenzone sluit aan op het Noorderpark en is onderdeel van een ecologische verbindingroute. Het Laanwegkwartier is een betrekkelijk klein park met een waterpartij met amfibieën en libellen. Aan de overzijde grenst de Buiksloterweg aan een zijkanaal van het Noordhollandsch Kanaal. Hier liggen woonboten.

Het plangebied

Het braakliggende terrein ligt tegen de dijk aan en grenst aan de achterzijde direct aan het Laanwegkwartier. Het braakliggend terrein is door een rij bomen/haag opgedeeld in twee delen. Beide delen zijn begroeid met gras en er staat een bankje voor de buurt. Het gras wordt regelmatig gemaaid. Het aangrenzend gebouw aan de zuidkant (nummer 31-33) is dichtgetimmerd.

Ecologische verbinding

Het plangebied is bereikbaar voor dieren via Laanweg en Noorderpark. Dit is geen ideale route, de strook verder noordwaarts langs het Noordhollandsch Kanaal is nogal smal. Toch heeft in september 2012 een wasbeer het plangebied weten te bereiken. De wasbeer is een exoot, die niet van nature in of rond Amsterdam voorkomt. Het is niet duidelijk of het een ontsnapt huisdier betreft of een exemplaar uit een verwilderde groep die in Duitsland en België voorkomt. Hoewel de ecologische verbinding smal is, toont de komst van de wasbeer aan dat hij ook door grotere roofdieren gebruikt kan worden. De ecologische verbinding eindigt met het Laanwegkwartier. Verder richting IJ is er voor grondgebonden dieren vrijwel geen mogelijkheid meer om zich te verplaatsen.

Verwachte soorten

Het groen tegen de dijk aan is een geschikt broedbiotoop voor algemene tuinvogels als heggenmus, lijster, winterkoning, merel. Gezien de aanwezigheid van lage huizen met pannendaken en voldoende groen in de directe omgeving is het tevens een goede locatie voor huismussen. Deze zijn hier echter niet waargenomen en ook niet eerder gezien.

Voor kleine zoogdieren als egel en bosmuis is er geschikt leefgebied in het aangrenzende Laanwegkwartier. Deze dieren kunnen in het plangebied verblijven. Grotere zoogdieren, zoals wezel en vos, zouden vanuit Waterland het plangebied kunnen bereiken. Het leefgebied voor deze roofdieren is op deze locatie klein en zal alleen als doorgangsgebied fungeren.

Amfibieën (groene en bruine kikker) zijn wel in de directe omgeving aanwezig. In het plangebied is echter geen water en dus geen leefgebied voor deze soorten.

Tegen de dijk aan staan verschillende soorten bomen, onder andere een conifeer, vlier- en braamstruiken, Japanse duizendknoop en ruigtesoorten als brandnetel en distel. Aan de noordkant staan grote kaardenbollen.

De groene zoom langs het Laanwegkwartier is wel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

5. Analyse van de effecten op flora en fauna

Het bestemmingsplan maakt de bouw van vijf woningen mogelijk. Hierdoor verdwijnt tegen de dijk aan en op een perceelscheiding een deel van de ruige begroeiing. Dit is een geschikt broedbiotoop voor een aantal algemene vogelsoorten.

Verder verdwijnt er een stukje potentieel foerageergebied voor vleermuizen. Omdat de woningen lager liggen en de bomen en struiken in het Laanwegkwartier blijven bestaan wordt er geen effect op de kwaliteit van het foerageergebied verwacht.

Fig. 3 Bankje, met daarnaast grote kaardenbol

6. Consequenties natuurwetgeving en ontheffing Flora- en faunawet

Gebiedsbescherming

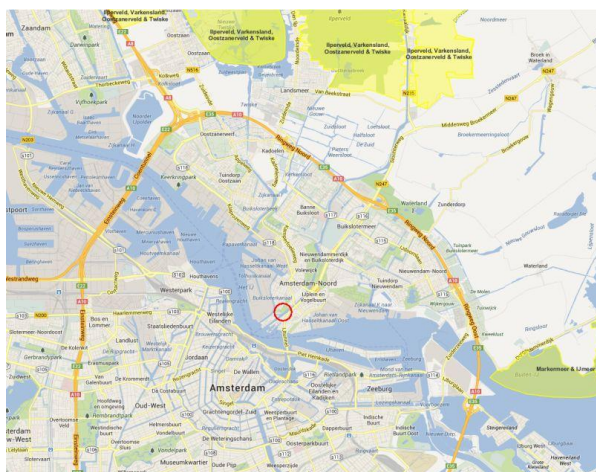

Fig. 4 Natura2000-gebieden

Het plan bevindt zich buiten de Speciale Beschermingszones. IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske en Markermeer en IJmeer zijn de meest nabijgelegen Natura2000-gebieden (ruim vijf kilometer van het plangebied). Negatieve effecten op deze gebieden worden gezien de aard van de ontwikkelingen niet verwacht.

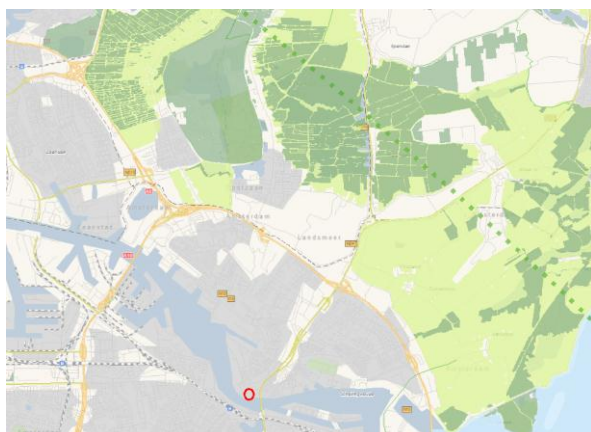

Fig. 5 Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS (Ecologische Hoofdstructuur); Delen van Waterland behoren tot de EHS.

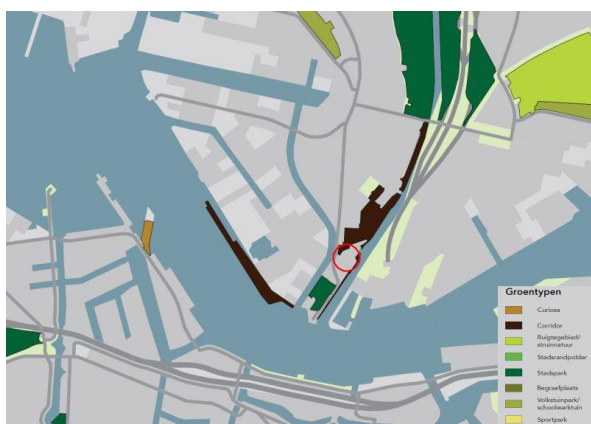

Fig. 6 Hoofdgroenstructuur

Het plangebied grenst direct aan de Hoofdgroenstructuur van Amsterdam (HGS). Het Laanwegkwartier is getypeerd als Corridor.

Fig. 7 Ecologische structuur Amsterdam

Het Laanwegkwartier maakt deel uit van de Ecologische structuur van Amsterdam. In de omgeving van het plangebied bevinden zich geen knelpunten in deze structuur.

Fig. 8 Wens groenstructuur Stadsdeel Amsterdam Noord

Stadsdeel Noord heeft in haar beleid aangegeven aandacht te besteden aan de ontwikkeling en het in stand houden van de natuurwaarde van het Laanwegkwartier.

Soortbescherming

Broedvogels

Voor de broedvogels in het gebied geldt dat de nesten gedurende de broedtijd zijn beschermd, maar daarbuiten niet. Vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, komen niet voor en zijn ook niet te verwachten.

Ontheffing voor broedende vogels wordt niet verleend, omdat het in de regel goed mogelijk is om verontrusting in het broedseizoen te voorkomen. In de gedragscode van de Gemeente Amsterdam (http://www.amsterdam.nl/publish/pages/123284/gedragscode_flora_en_fauna_amsterdam_.pdf) staat voor een aantal vogelsoorten een natuurkalender; hieruit valt af te leiden in welke periode het beste gewerkt kan worden. Dit is voor wat de broedvogels die verwacht kunnen worden betreft van 1 september tot eind februari.

Vleermuizen

Onderzoek naar foeragerende vleermuizen is niet gedaan. Waarnemingen van foeragerende vleermuizen zijn niet bekend. Verwacht wordt dat het aangrenzende groengebied kwaliteit heeft als

foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op de kwaliteit van het foerageergebied worden echter niet verwacht.

Zoogdieren

Voor de kleinere zoogdieren, zoals bosmuis en de egel, geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. De eventueel aanwezige grotere zoogdieren, zoals wezel en vos, zullen bij werkzaamheden vluchten.

Flora

Voor de kaardenbol geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling.

Zorgplicht

Voor alle soorten, ook niet-beschermd, geldt bij voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden de zorgplicht. Dat betekent dat door zorgvuldig te werken zoveel mogelijk schade aan diersoorten moet worden voorkomen. Dit kan door bij de planning en bij de uitvoering van werkzaamheden rekening te houden met de aanwezige soorten. Dat kan door een ecologisch werkprotocol op te stellen. Hierin staat onder andere de voorkeurswerkperiode, aan te brengen vluchtroutes voor eventueel aanwezige dieren en wat er gedaan moet worden als er onverwachts een beschermd diersoort wordt aangetroffen.

Fig. 9 Het braakliggend terrein wordt als buurtpark gebruikt

7. Conclusies

De natuurwaarden in het plangebied zijn niet hoog. Er komen echter wel door Flora- en faunawet beschermde soorten voor. In bomen en struikgewas nestelende vogels kunnen in ieder geval worden verwacht. Door bij de planning van werkzaamheden aan het groen rekening te houden met het broedseizoen van de aanwezige vogels wordt overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen. Als het groen vanaf de Buiksloterweg verwijderd wordt, kunnen eventueel aanwezige dieren richting Laanwegkwartier vluchten.

Fig. 10 Achterzijde van het plangebied, het Laanwegkwartier

